

Н. В. МАЙЄР, О. М. УСТИМЕНКО, Г. Е. БОРЕЦЬКА

**ПРАКТИКУМ З ФОРМУВАННЯ
ТЕСТОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ІНОЗЕМНИХ МОВ І КУЛЬТУР**

КИЇВ
Видавництво Ліра-К
2020

УДК 378.048.02

*Затверджено Вченою радою
Київського національного лінгвістичного університету
(протокол № 3 від 23.09.2019)*

Рецензенти:

Ніколаєва С. Ю., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики викладання іноземних мов й інформаційно-комунікаційних технологій Київського національного лінгвістичного університету;

Лабінська Б. І., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Бондар Л. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії, практики та перекладу французької мови факультету лінгвістики Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» імені Ігоря Сікорського.

Майєр Н. В., Устименко О. М., Борецька Г. Е.

Практикум з формування тестової компетентності майбутніх учителів іноземних мов і культур. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 192 с.

ISBN 978-617-7844-31-9

Практикум призначений для студентів спеціальності 014 Середня освіта спеціалізації 014.02 Мова і література (англійська / французька) першого (бакалаврського) рівня. Він покликаний допомогти їм організувати самостійну роботу з оволодіння навчальною дисципліною «Сучасні підходи до тестування у навчанні іноземних мов у закладах загальної середньої освіти». Мета викладання цієї дисципліни полягає в ознайомленні майбутніх учителів іноземних мов і культур із теоретичними основами та методикою організації контролю іншомовної комунікативної компетентності учнів із застосуванням тестових технологій, а також у формуванні методичних умінь аналізу, відбору та самостійного розроблення електронних тестів із використанням спеціальних інструментальних програм.

У практикумі конкретизовано загальні та фахові компетентності, що формуються в студентів у процесі оволодіння навчальною дисципліною, а також очікувані результати навчання. Представлено тематичний план занять, зміст лекцій, плани практичних занять, основну та додаткову літературу для опрацювання, професійно-методичні завдання на матеріалі французької та англійської мов, питання для самоконтролю та індивідуальні завдання трьох рівнів складності. Розкрито особливості контролю навчальної діяльності студентів, наведено приклади модульної контрольної роботи та орієнтовні питання і завдання до заліку. Практикум також містить аналітичний опис протестованих авторами 17-ти хмарних інструментальних програм і Web 2.0 сервісів, засоби яких дозволяють безкоштовно створювати електронні тестові завдання різних видів з метою контролю іншомовної комунікативної компетентності та розробляти інтерактивні мультимедійні ігрові вправи для організації самостійного навчання іноземних мов і культур.

© Майєр Н. В., Устименко О. М.,
Борецька Г. Е., 2020

© Видавництво Ліра-К, 2020

ISBN 978-617-7844-31-9

ЗМІСТ

Передмова	4
1. Мета і завдання вивчення дисципліни «Сучасні підходи до тестування у навчанні іноземних мов у закладах загальної середньої освіти»	6
2. Очікувані результати навчання	8
3. Тематичний план занять	11
4. Зміст лекцій	12
5. Плани практичних занять	14
5.1. Практичне заняття № 1 «Загальна характеристика лінгводидактичних тестів».....	14
5.2. Практичне заняття № 2 «Методика тестування іншомовної фонетичної компетентності, компетентностей в техніці читання і техніці письма»	22
5.3. Практичне заняття № 3 «Методика тестування іншомовної лексичної компетентності»	33
5.4. Практичне заняття № 4 «Методика тестування іншомовної граматичної компетентності»	52
5.5. Практичне заняття № 5 «Методика тестування іншомовних компетентностей в аудіюванні та читанні».....	67
5.6. Практичне заняття № 6 «Методика тестування іншомовної компетентності в говорінні»	86
5.7. Практичне заняття № 7 «Методика тестування іншомовної компетентності в письмі».....	98
6. Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів	108
6.1. Особливості оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів	108
6.2. Приклади модульної контрольної роботи та критерії її оцінювання	110
6.3. Вимоги до заліку	113
6.4. Орієнтовні питання і завдання до заліку	114
7. Інструментальні програми та інтернет-ресурси для розроблення електронних тестових завдань	116

ПЕРЕДМОВА

Шановні студенти!

За сучасних умов коригування цілей, змісту, підходів, методів і засобів навчання іноземних мов і культур у закладах загальної середньої освіти проблема вдосконалення системи контролю процесу формування та встановлення результатів володіння учнями іншомовною комунікативною компетентністю є ключовою. Успішне функціонування системи контролю неможливе без використання тестових технологій, а тестування визнано основним методом вимірювання якості навчання та освітніх послуг.

Майбутній вчитель іноземних мов і культур повинен усвідомлювати роль і місце тестування в навчальному процесі, вміти методично коректно використовувати тестування як метод контролю лише в тих випадках, де воно є дійсно доцільним для встановлення об'єктивних показників володіння учнями іншомовною комунікативною компетентністю. Це передбачає сформованість у майбутнього вчителя **тестової компетентності** як *здатності добирати, самостійно розробляти тести й ефективно використовувати тестові технології для реалізації контролю іншомовної комунікативної компетентності та окремих її компонентів.*

Майбутній вчитель іноземних мов і культур повинен уміти застосовувати набуті методичні знання в практичній професійно-методичній діяльності з проектування, організації та реалізації тестового контролю для перевірки володіння учнями іншомовною комунікативною компетентністю. При цьому *проектування* передбачає визначення об'єкту, форми і виду тестового контролю, типів і видів тестових завдань, аналіз і вибір інструментальної програми у разі планування електронного тестування, *організація* – відбір навчального матеріалу, розроблення тестових завдань, критеріїв і шкал оцінювання, підготовка бланків із тестовими завданнями та бланків для відповідей учнів, *реалізація* – виконання учнями тестів, перевірка їх вчителем та інтерпретація результатів тестування.

Цей посібник допоможе вам визначити індивідуальні траєкторії учіння в процесі підготовки до практичних занять під час самостійної роботи, метою якої є поглиблення набутих на лекціях методичних знань шляхом вивчення рекомендованої літератури та їх використання для виконання професійно-методичних завдань.

Матеріал, викладений в окремих розділах посібника, дозволить вам:

- ознайомитися з навчальними цілями та очікуваними результатами навчання з дисципліни «Сучасні підходи до тестування у навчанні іноземних мов у закладах загальної середньої освіти»;

- скласти уявлення про методичні знання і методичні вміння, якими ви повинні оволодіти задля успішної реалізації професійно-методичної діяльності в процесі тестового контролю іншомовної комунікативної компетентності та її окремих компонентів; про орієнтовний зміст модулів і тематику лекцій; про основні проблеми і поняття з кожної теми, що сприятиме формуванню методичних умінь відбору, самостійного розроблення та використання лінгводидактичних тестів із застосуванням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;

- вивчити методичні рекомендації і завдання для підготовки до практичних занять, структура яких є ідентичною для всіх тем: пропонується план практичного заняття з рекомендованою літературою для опрацювання, додатковою літературою та інтернет-ресурсами для ознайомлення, професійно-методичні завдання на матеріалі французької та англійської мов, питання для самоконтролю та індивідуальні завдання трьох рівнів складності;

- усвідомити особливості поточного оцінювання (див. перелік питань і професійно-методичних завдань для поточного контролю, критерії оцінювання аудиторної та самостійної роботи);

- ознайомитися зі зразками модульної контрольної роботи, вимогами до її виконання та критеріями оцінювання;

- дізнатися про форму підсумкового контролю, об'єкти і критерії оцінювання, орієнтовні питання та завдання до заліку.

У розділі 7 вашій увазі пропонується опис 17-ти популярних хмарних інструментальних програм і Web 2.0 сервісів, протестованих авторами цього посібника. Засоби розглянутих ресурсів дають змогу вчителям іноземних мов і культур безкоштовно розробляти електронні тестові завдання різних видів, зокрема з елементами гейміфікації, для контролю іншомовної комунікативної компетентності учнів. У наведеному матеріалі аналізуються переваги та недоліки використання інструментальних програм та інтернет-ресурсів в електронному тестуванні, а також визначаються особливості їх застосування для організації самостійного навчання учнів. Ознайомившись з інформацією про описані програми та ресурси, ви зможете обрати будь-які з них для укладання власних електронних тестових завдань.

Бажаємо вам успіхів та натхнення в оволодінні тестовою компетентністю вчителя іноземних мов і культур!

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ТЕСТУВАННЯ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»

Мета вивчення дисципліни: ознайомлення майбутніх учителів іноземних мов і культур із теоретичними основами і методикою організації контролю іншомовної комунікативної компетентності учнів закладів загальної середньої освіти з використанням тестових технологій, а також формування методичних умінь аналізу, відбору та самостійного розроблення тестів різних типів і видів та як результат – формування у майбутніх учителів *тестової компетентності*.

Завдання (навчальні цілі):

Формування загальних компетентностей

- здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатності застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної галузі та розуміння особливостей професійно-методичної діяльності вчителя іноземних мов і культур;
- здатності спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатності спілкуватися іноземною мовою;
- навичок використання інформаційно-комунікаційних технологій;
- здатності проводити на відповідному рівні дослідження з проблем тестового контролю іншомовної комунікативної компетентності;
- здатності до автономного навчання задля оволодіння сучасними знаннями;
- здатності до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатності генерувати нові ідеї (креативність);
- вмінь виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатності приймати обґрунтовані рішення.

Формування фахових компетентностей

- демонструвати розуміння основних понять і положень теорії лінгводидактичного тестування;
- здатності розуміти і використовувати дескриптори рівнів володіння іноземною мовою задля розробки тестових завдань для різних ступенів навчання;
- демонструвати знання об'єктів тестування і сучасних тестових технологій для контролю мовних видів іншомовної комунікативної компетентності, характерні типи і види тестів;
- демонструвати знання об'єктів тестування і сучасних тестових технологій для контролю мовленнєвих видів іншомовної комунікативної компетентності, характерні типи і види тестів;

- урахувати вимоги до тесту, дотримуватися етапів планування і підготовки тесту, його структури і характеристик у процесі самостійного розроблення тестових завдань;
- демонструвати знання специфіки оцінювання, обробки та інтерпретації результатів тестування;
- використовувати дидактичні можливості сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для підготовки тестів і проведення електронного тестування;
- урахувати особливості тестової компетентності учнів, використовувати адекватні засоби та прийоми її формування;
- здійснювати відбір навчального матеріалу для тестування з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей учнів;
- аналізувати, відбирати і самостійно розробляти тести для контролю іншомовної комунікативної компетентності та окремих її складників;
- реалізовувати професійно орієнтовану інформаційно-комунікаційну діяльність щодо аналізу, відбору та самостійного розроблення електронних тестів і проведення електронного тестування;
- оцінювати результати тестування учнів, проводити обробку та інтерпретацію результатів;
- застосовувати сучасні тестові технології для контролю іншомовних мовленнєвих навичок і мовленнєвих умінь у різних видах мовленнєвої діяльності;
- укладати тестові практикуми;
- укладати електронні тестові практикуми з використанням інструментальних програм та інтернет-ресурсів для розроблення електронних тестів;
- методично коректно використовувати тестування як метод контролю.

2. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Код	Результат навчання	Форми, методи і технології навчання	Методи оцінювання
1	Знати		
1.1	основні поняття і положення теорії лінгводидактичного тестування	Лекції Методи: проблемний, груповий, проектний, інтерактивний	Усне опитування Письмове тестування
1.2	дескриптори рівнів володіння іноземною мовою	Лекції Методи: проблемний, груповий, проектний, інтерактивний	Усне опитування Письмове тестування
1.3	об'єкти тестування та сучасні тестові технології для контролю мовних видів іншомовної комунікативної компетентності	Лекції Методи: проблемний, груповий, проектний, інтерактивний	Усне опитування Письмове тестування
1.4	об'єкти тестування та сучасні тестові технології для контролю мовленнєвих видів іншомовної комунікативної компетентності	Лекції Методи: проблемний, груповий, проектний, інтерактивний	Усне опитування Письмове тестування
1.5	типи і види тестів, вимоги до тесту, його структуру	Лекції Методи: проблемний, груповий, проектний, інтерактивний	Усне опитування Письмове тестування
1.6.	етапи планування і підготовки тесту, його основні характеристики	Лекції Методи: проблемний, груповий, проектний, інтерактивний	Усне опитування Письмове тестування
1.7	специфіку оцінювання, обробки та інтерпретації результатів тестування	Лекції Методи: проблемний, груповий, проектний, інтерактивний	Усне опитування Письмове тестування
1.8	дидактичні можливості сучасних інформаційно-	Лекції	Усне опитування

	комунікаційних технологій для підготовки тестів і проведення електронного тестування	Методи: проблемний, груповий, проектний, інтерактивний	Письмове тестування
1.9	особливості тестової компетентності учнів, засоби та прийоми її формування	Лекції Методи: проблемний, груповий, проектний, інтерактивний	Усне опитування Письмове тестування
2	Уміти		
2.1	здійснювати відбір навчального матеріалу для тестування з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей учнів	Самостійна робота Практичні заняття Методи: проблемний, груповий, проектний, інтерактивний	Усне опитування Письмові завдання
2.2	аналізувати, відбирати і самостійно розробляти тести для контролю іншомовної комунікативної компетентності та окремих її складників	Самостійна робота Практичні заняття Методи: проблемний, груповий, проектний, інтерактивний	Усне опитування Письмові завдання
2.3	реалізовувати професійно орієнтовану інформаційно-комунікаційну діяльність щодо аналізу, відбору і самостійного розроблення електронних тестів і проведення тестування	Самостійна робота Практичні заняття Методи: проблемний, груповий, проектний, інтерактивний	Усне опитування Письмові завдання
2.4	оцінювати результати тестування, проводити їх обробку та інтерпретацію	Практичні заняття Методи: проблемний, груповий, проектний, інтерактивний	Усне опитування Письмові завдання
2.5	застосовувати сучасні тестові технології для контролю іншомовних мовленнєвих навичок і мовленнєвих умінь у різних видах мовленнєвої діяльності	Самостійна робота Практичні заняття Методи: проблемний, груповий, проектний, інтерактивний	Усне опитування Письмові завдання

2.6	укладати тестові практикуми	Самостійна робота Практичні заняття Методи: проблемний, груповий, проектний, інтерактивний	Усне опитування Письмові завдання
2.7	укладати електронні тестові практикуми з використанням інструментальних програм та інтернет-ресурсів для розробки електронних тестів	Самостійна робота Практичні заняття Методи: проблемний, груповий, проектний, інтерактивний	Усне опитування Письмові завдання
2.8	методично коректно використовувати тестування як метод контролю	Практичні заняття Методи: проблемний, груповий, проектний, інтерактивний	Усне опитування Письмові завдання
3	Комунікація		
3.1.	уміти спілкуватися з зарубіжними колегами іноземними мовами в усній і письмовій формах на професійні теми	Лекції Практичні заняття Методи: проблемний, груповий, проектний, інтерактивний, ігровий, комп'ютерний, метод портфоліо	Презентація результатів виконання індивідуальних проектних завдань
4	Автономність і відповідальність		
4.1	уміти планувати свою професійну самоосвіту, самовдосконалення і саморозвиток, нести персональну відповідальність за їх результати	Самостійна робота Методи: самонавчання, комп'ютерний, метод портфоліо	Презентація і захист індивідуальної траєкторії професійно-методичного розвитку

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин			
		у тому числі			
		разом	лекції	практичні заняття	самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи лінгводидактичного тестування у навчанні іноземних мов і культур</i>					
1.	Класифікація тестів з іноземних мов	12	2	2	8
2.	Електронне тестування іншомовної комунікативної компетентності та її складників	11	4	0	7
3.	Тестова компетентність вчителя та учня	2	2	0	0
<i>Змістовий модуль 2. Методика розроблення тестів і проведення лінгводидактичного тестування іншомовної комунікативної компетентності та її складників</i>					
4.	Методика тестування іншомовних мовленнєвих навичок	12	2	6	4
5.	Методика тестування іншомовних компетентностей в аудіюванні та читанні	8	2	2	4
6.	Методика тестування іншомовних компетентностей в говорінні та письмі	10	2	4	4
	Модульний контроль	5	0	2	3
Разом годин		60	14	16	30

4. ЗМІСТ ЛЕКЦІЙ

Навчальна дисципліна «Сучасні підходи до тестування у навчанні іноземних мов у закладах загальної середньої освіти» містить два змістових модулі:

1. Теоретичні основи лінгводидактичного тестування у навчанні іноземних мов і культур.

2. Методика розроблення тестів і проведення лінгводидактичного тестування іншомовної комунікативної компетентності та її складників.

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи лінгводидактичного тестування у навчанні іноземних мов і культур

Мета: оволодіння майбутніми вчителями іноземних мов і культур теоретичними основами лінгводидактичного тестування.

Основні проблеми: класифікація тестів з іноземних мов, електронне тестування іншомовної комунікативної компетентності та її складників, тестова компетентність вчителя і учня.

Основні поняття: лінгводидактичне тестування, лінгводидактичний тест, класифікація тестів, типи і види тестів, структура лінгводидактичного тесту і тестових завдань, основні характеристики лінгводидактичних тестів, етапи розроблення і використання лінгводидактичних тестів, електронне тестування, електронний тест.

Лекція 1. Класифікація тестів з іноземних мов

Поняття «лінгводидактичний тест». Класифікація лінгводидактичних тестів: основні типи і види. Стандартизований, нестандартизований і локально стандартизований тест з іноземних мов. Структура лінгводидактичного тесту. Основні вимоги до тесту з іноземних мов. Поняття «тестове завдання», його структура, вимоги до тестового завдання. Основні показники якості тесту. Основні етапи розробки і використання тестів. Переваги і недоліки тестових форм контролю в навчанні іноземних мов і культур.

Лекція 2. Електронне тестування іншомовної комунікативної компетентності та її складників

Поняття «електронний тест». Інструментальні програми, інтернет-ресурси для розроблення електронних тестових завдань. Переваги і недоліки електронного тестування іншомовної комунікативної компетентності та її складників. Засоби і прийоми гейміфікації в процесі розроблення електронних тестових завдань.

Лекція 3. Тестова компетентність вчителя та учня

Поняття тестової компетентності вчителя іноземних мов і культур, тестової компетентності учня. Тестові знання і вміння учня. Тестові стратегії

(стратегії до тестування, стратегії під час тестування, стратегії після тестування). Технологія роботи з тестом (етапи, діяльність вчителя і учня). Навчально-тестовий портфель, його мета і зміст, прийоми роботи.

Змістовий модуль 2. Методика розроблення тестів і проведення лінгводидактичного тестування іншомовної комунікативної компетентності та її складників

Мета: оволодіння майбутніми вчителями методичними вміннями розроблення тестів і проведення лінгводидактичного тестування іншомовної комунікативної компетентності та її складників.

Основні проблеми: об'єкти контролю, критерії оцінювання, основні види тестових завдань, етапи розроблення тесту і методика проведення тестового контролю мовних компетентностей; об'єкти контролю, критерії оцінювання, основні види тестових завдань, етапи розроблення тесту та методика проведення тестового контролю мовленнєвих компетентностей.

Основні поняття: об'єкти контролю, критерії оцінювання, види тестових завдань, тестовий контроль.

Лекція 1. Методика тестування іншомовних мовленнєвих навичок

Об'єкти контролю, критерії оцінювання, види тестових завдань, методика тестування мовних компетентностей (фонетичної компетентності, компетентності в техніці читання, компетентності в техніці письма, лексичної компетентності, граматичної компетентності). Переваги і недоліки тестових форм контролю мовних компетентностей. Особливості електронного тестування мовних компетентностей.

Лекція 2. Методика тестування іншомовних компетентностей в аудіюванні та читанні

Об'єкти контролю, критерії оцінювання, види тестових завдань, методика тестування іншомовних компетентностей в аудіюванні та читанні. Переваги і недоліки тестових форм контролю іншомовних рецептивних умінь. Особливості електронного тестування іншомовних компетентностей в аудіюванні та читанні.

Лекція 3. Методика тестування іншомовних компетентностей в говорінні та письмі

Об'єкти контролю, критерії оцінювання, види тестових завдань, методика тестування іншомовних компетентностей в говорінні та письмі. Переваги і недоліки тестових форм контролю іншомовних продуктивних умінь. Особливості електронного тестування іншомовних компетентностей у говорінні та письмі.

5. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Практичне заняття № 1

Тема: «Загальна характеристика лінгводидактичних тестів»

Питання для обговорення та література для опрацювання

1. Класифікація лінгводидактичних тестів.

- Конспект лекції.
- Квасова О. Г. Основи тестування іншомовних навичок і вмінь: навч. посіб. Київ, 2009. С. 9-11.
- Коккота В. А. Лингводидактическое тестирование: науч.-теор. пособ. Москва, 1989. С. 10, 23-32, 35-37.
- Ніколаєва С. Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): навч. посіб. Київ, 2008. С. 240, 242, 243.
- Рапопорт И., Сельг Р., Соттер И. Тесты в обучении иностранным языкам в средней школе. Таллин, 1987. С. 77-83, 85-88.
- Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підруч. для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних ун-тів / ред. С. Ю. Ніколаєва. Київ, 2013. С. 162-163.

2. Структура лінгводидактичних тестів і тестових завдань, вимоги до них.

- Конспект лекції.
- Квасова О. Г. Основи тестування іншомовних навичок і вмінь: навч. посіб. Київ, 2009. С. 22-26, 28-38.
- Коккота В. А. Лингводидактическое тестирование: науч.-теор. пособ. Москва, 1989. С. 10-11, 61-69.
- Ніколаєва С. Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): навч. посіб. Київ, 2008. С. 244-245, 249-250.
- Рапопорт И., Сельг Р., Соттер И. Тесты в обучении иностранным языкам в средней школе. Таллин, 1987. С. 84-85.
- Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підруч. для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних ун-тів / ред. С. Ю. Ніколаєва. Київ, 2013. С. 164-165.

3. Основні характеристики лінгводидактичних тестів та їх якості.

- Конспект лекції.
- Квасова О. Г. Основи тестування іншомовних навичок і вмінь: навч. посіб. Київ, 2009. С. 14-17.
- Коккота В. А. Лингводидактическое тестирование: науч.-теор. пособ. Москва, 1989. С. 37-41.